

چهند تیبینی یه ک له سهر سمه‌ره‌که‌ی هام جهال بُو نیران

خه‌لیل غه‌زه‌لی

سهردانه‌که‌ی مام جهال بُو نیران له چهند لایه‌نه‌وه جیگه‌ی رامان و باسه. یه‌که‌م ئه‌وه‌هی ئه‌م سه‌فره‌ی به‌ریزی به پیچه‌وانه‌ی سه‌فره‌کانی دیکه‌ی که خاوه‌نی هیچ پله‌یه‌کی ره‌سمی نه‌بوو، وه‌ک سه‌رۆککۆماری ولاتیک و له‌سهر بانگه‌یشتی سه‌ره‌ک کۆماری نیران (هه‌والدەریی ئیسنا 1-984) بووه. بُویه چاوه‌روان ده‌کرا به‌ریز مام جهال ئه‌و هه‌سته‌ی له خو نیشان بدایه که سه‌رۆککۆماری ولاتیکه. نه‌ک ریبیه‌ری هیزیکی ناوچه‌یی که له که‌م ده‌سه‌لاتیدا بُو چنگ خستنی

مام جهال به خوی و تاجینه گوله‌که‌یه‌وه له سه‌ر قه‌بری
خومه‌یی خه‌ریکی خوبندنی فاتیحه‌ی !!
یارمه‌تی رووی له نیران کردبی .

ئه‌وه‌ی هه‌والدەریه‌کان و ته‌نانه‌ت راگه‌یه‌نرەکانی بـه‌کیتی نیشتمانیش له و سه‌فره‌ه بلاویان کرده‌وه ، بـه‌داخه‌وه سه‌لمینه‌ری ئه‌و راستیه بون که باسکرا . بـو نموونه کاتی چاوپیکه‌وتن له‌گه‌ل خامنه‌یی، بـو مام جهال‌یش وه‌ک بـه‌کیک له کاربە‌ده‌ستانی حکومه‌تی نیران (که هه‌موویان له ئاستی ده‌س ماچ کردنی ریبیه‌ردان) حیساب کرابوو ، و له ته‌نیشت ئه‌حمه‌دی نیزداد دایانا بوو . که ته‌نانه‌ت قانوونی ئه‌ساسی نیرانیش به فه‌رمابه‌ریکی ریبیه‌ری ده‌زانی . له کاتیکدا عورفی پیوه‌ندی نیونه‌ته‌وه‌یی و دیپلوماسی ئه‌وه‌یه که بالاترین کاربە‌ده‌ستی ولاتیک کاتیک سه‌فره بـو ولاتیکی دیکه ده‌کات ، هاوشانی بالاترین کاربە‌ده‌ستی ولاتی میواندار به‌حیساب دیت و پله و جیگه‌ی ئه‌وه‌ی بـو داده‌ننین .

هه‌روه‌ها له هیچ‌کام له دانیشتنه‌کانیدا وه‌ک ره‌سمه له وه‌رگیک که‌لک وه‌رنه‌گیرا . واتا مام جهال وه‌ک سه‌رۆککۆماریک به زبانی ده‌وله‌تی میواندار ده‌بی قسەی بکردایه . ئه‌ممه جیاله‌وهی که به‌ریزی چه‌نده فارسی ده‌زانی ، چه‌شنیک بـی ریزی و له به‌رچاو نه‌گرتنی عورفی دیپلوماسیه . دیاره حکومه‌تی ویلایه‌تی فه‌قی بـو میوانه ره‌سمییه‌کانی ئه‌و عورفه له‌به‌رچاوی ده‌گرئ . به‌لام وه‌ک دیتمان له دیدار له‌گه‌ل کاربە‌ده‌ستانی نیراندا ئه‌و حیسابه بـو مام جهال

نهکرا . که ئەمە بەشىكى دەگەرپىتەوە بۇ بنەما فيكىريەكانى دەسەلاتى ئىسلامى و بەشىكىشى دەگەرپىتەوە بۇ ئەوهى كە مام جەلال ھېشتا خۆى بە قەرزارى حکومەتى ئىران دەزانى و بە كىدار و بەتاپىبەت قسەكانى ، خەرىكى قەرزدانەوهىه .

ديارە رەفتار و قسەكانى مام جەلال لە ئىران تەنیا لە ئاستى قسەدا دەمىننەوە و بىڭومان ھېچيان نابە سياسەتى دەسەلاتى ئىمرونى ئىراق . چۈنكە وەك لە ھەمووان ئاشكرايە ئىمرو ئامريكا يە كە خەت و رىبازى حکومەتى ئىراق ديار دەكتا . بۇيە دوور نىيە ئىمرو يَا سېمى مام جەلال بۇ دلنىا كردنى ئامريكا و خاوكىدەنەوە قسەكانى خۆى لە ئىران ، لە كۆبۈنەوهىه كە رابگەيەنى كە ئىراق ھىچ كات نابىتە حکومەتىكى ئىسلامى و رەنگە لەوهش زياتر بچىت و رابگەيەنى كە حکومەتى ئىران دەستى لە ئازاوهكانى ئىراقدا ھەيە !!!

خالىكى دىكەي ئەو سەفەر كە بۇ باسکردن دەشى ، سەردانى قەبرى خومەينى لە لايەن مام جەلال ھە بۇو .

پېش ھەموو شت ئەوه باسکرئ كە حکومەتى مەزھەبىي ئىران لە تەنگ و چەلەمەي بىرۇ باوهەپى فاناتىكىي خۆى و دىپلوماسىي جىهانيدا گىرى كردووه . بۇيە لە ماوهى دەسەلاتدارىەتىدا كەمتر لە رىبەرانى ولاتاني دىكە سەردانى ئىرانىيان كردووه . گەريش تاك و تۈوكى سەردانى ئىرانىيان كردى ، بىچىكە لە رىبەرانى ولاتاني موسولمانى ھەۋار وەك "بورگىنافاسو" ، كەسيان سەردانى قەبرى خومەينى (وەك نويىنگەي ئىسلامى سياسى و "فاندامىنلىزم") نەكردووه .

بەلام وەك دىقمان مام جەلال ئەم جارەش ئەوكارەي كرد . دىارە پېشترىش تاجە گولى لەسەر قەبرى خومەينى داناوه . كە ئەمە لە راستىدا بېش ھەموو شت بىحورمەتى بە راى جىهانىيە كە خومەينى بە مرۆڤىكى كۆنهپەرسى دەرەق و شەرخواز دەزانى . و پاشان لە بەر چاونەگرتىنى هەستى برىندار و دلى زامدارى گەلى كورد لە رۆژھەلاتى كوردىستانە . بىزانىن بۇچى .

يەكەم ئەوهى كە مام جەلال چ وەك فيكىرى پېشىوو (چەپ و مائۇيىست) و چ وەك فيكىرى ئىمرو (هاوپەيمانى ئامريكا و بەگشتى سەرمایەي جىهانى) ھىچ نىزىكىيەتىكى فيكىرى لە گەل خومەينى و حکومەتى ئىسلامى نىيە . دووهەم ئەوهى كە خومەينى وەك دامەرزييەرى حکومەتى ئىسلامى و رىبەرى ئەو دەسەلاتە ، بىيارى شەرى دونيای ئىسلامى دىرى دونيای كفر (كە لە روانگەي ئەوهەوە هەركەس موسىلمان نەبوو كافرە) دەر كرد . كە نەموونەي ھەر زىندىوو دەركىدى فەتواي كوشتنى سەلمان روشنى بۇو . سىيەم ، بىيارى جىهادى دىرى نەتەوهەكەي مام جەلال دەركىدووه (28 گەلاوپىزى 1980) و لەسەر دەستى ئەو (خونەينى) دەيان و سەدان و ھەزاران ھاونىشتىمانىي مام جەلال گىران ، كوزران و بىسەروشۇنىڭران ، دوورخارانەو ، مالۇيران بۇون و ...

ئەو بىيارە خومەينى ھىنند دلتەزىن بۇو كە ئەو كات مام جەلال و رىكخراوهەكەي رايانگەي ياند كە ئەوه بىيارى زېنوسايدى گەلى كورده . بۇيە چالاكانە ھاوهەنگاو لەگەل پېشەرگەر رۆژھەلاتى كوردىستان ، لەگەل دەسەلاتى ئىسلامى بەشەپ هاتن و قوربانىان دا . پاشترىش ئەگەر خۆشىبىنانە چاوى لى بىكەين و بىر لەو نەكەينەوە كە بۇ خوش كردىنە بوارى مفاوازە لەگەل سەدام بۇوه ، مام جەلال بىيارى دا بە ناوى ھىزى پېشىوان شان بە شانى حىزبى ديموکراتى كوردىستانى ئىران ، دىرى دەسەلاتى رەشى ئىسلامى شەپكەت و لەم رىگا يەشدا خوينى ژمارەيەك رؤلەي كوردى باشۇرى كوردىستان لە رىزەكانى يەكىتى نىشتىمانىدا رەزايە سەرچىاكانى رۆژھەلات كوردىستانەو . كەچى ئىستا دەبىنин ھەر ھەمان مام جەلال تاجىنە گول

لەسەر قەبىرى كابرايەك دادەنئى كە خۆى بە مەترىسييەكى گەورە بۇ سەر گەلى كورد و عىلمانىيەتى دەناسى .

جىا لەمانەش مام جەلال تەنانەت گەر لەو باوهەشدا نەبوايە، بۇ رېز گرتن لە گەلانى ئېران بەگشتى و گەلى كورد لە رۆژھەلاتىش بوايە (كە خۆى باش ئاگادارى جىنایەتكانى خومەينى و دەسەلاتەكەى دىرى خەلکەكەيەتى) دەبوا سەردانى قەبرى خومەينى نەكربدابى . خۆ بە زۆر راکىشيان نەدەكىد سەرقەبرەكەى .

مام جەلال پېش ئەوهى ئىراقى بىت ، كوردى . بۇ كورد رەوا نىيە رېز بۇ جەلا دەكەى دابنى . ئايىا دەكىرى بەيانى مام جەلال يا هەر كەسىكى دىكە دەستە گول لە سەرقەبرى كەمال مۇستەفا (باوكى تۈركان) ياخافىز ئەسەد دابنى؟ ئايىا لە ئەۋپەرى دەسەلاتدارىي بەعسدا كام كوردى رۆژھەلات (كە بنكە و بارگايان لە ژىرحاكمىيەتى سەدام دابوو) سەردانى قەبرى مىشل ئەفلەقى كرد و تاجە گولى لەسەر دانا؟

ئەم كارانە لەباتى ئەوهى رېز و قورسايى بە خاوهەكەى بىدات ، بە پىچەوانە وە دەيشكىننى . رەنگە مام جەلال هەر ئەوكاتە لە مىشك دابى كە بە هەر شىۋەيەك بوبە دلى دەسەلاتدارانى ئېران نەرنجىنى و بەيانى خودا كەريمە . بەلام ئايىا ئەوه نازانى كە تەواوى دانىشتنەكانى لە راگەنەرەكاندا بلاو دەبنە و حکومەتى ئېران ئاگاھانە و بەمەبەستى شکان و بى ئىعتبار كردى لە تەواوى ناوجە كوردىشىنەكاندا بانگەشەي دەكەت . دىارە حکومەتى دەزانى بەو كارە خۆى هيچى دەس ناكەۋى و تەنبا بە رق وبىزاريي خەلک زىاد دەكەت . بەلام لە هەمانكەت دا دەبى مام جەلال يا هەر كەسى دىكە كە سەردانى قەبرى خومەينى دەكەت و وا بە شان و بالى دەسەلاتدارە جەنایەتكارەكانى ئېراندا هەل دەلى چاوهەپانى ئەوهبى كە دلى گەلى كورد لە رۆژھەلاتى لى بىرەنچى .

سەرماوهنى 2005